

5

NAV

Slutt å lure - sjekk

- Har NAV fått søknaden min?
- Når kan jeg regne med å få sv?
- Hvor mye får jeg?
- Når kommer pengene?

Arbeidsområder

NAV arbeider med hjemmel i lov om sosiale tjenester, introduksjonsloven, folketrygdloven og lov om arbeids- og velferdsforvaltningen.

Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen

Formålet med loven er å legge til rette for en effektiv arbeids- og velferdsforvaltning tilpasset den enkeltes og arbeidslivets behov og basert på en helhetlig og samordnet anvendelse av arbeidsmarkedsloven, folketrygdloven, lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen og andre lover som forvaltes av arbeids- og velferdsforvaltningen.

Lov om arbeidsmarkedstjenester

Lovens formål er å bidra til å oppnå et inkluderende arbeidsliv gjennom et velfungerende arbeidsmarked med høy yrkesdeltakelse og lav arbeidsledighet.

Lov om folketrygd

Folketrygdens formål er å gi økonomisk trygghet ved å sikre inntekt og kompensere for særlige utgifter ved arbeidsløshet, svangerskap og fødsel, aleneomsorg for barn, sykdom og skade, uførhet, alderdom og dødsfall.

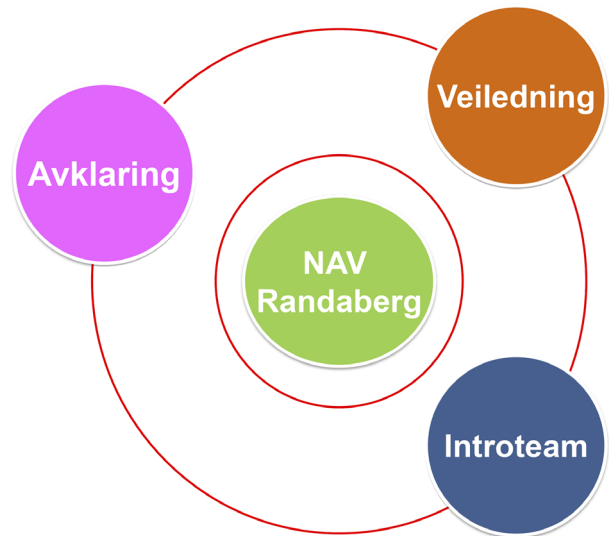
Lov om sosiale tjenester i NAV

Formålet med loven er å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, herunder at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet.

Introduksjonsloven

Formålet med denne loven er å styrke nyankomne innvandreres mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet, og deres økonomiske selvstendighet.

NAV Randaberg sin rolle kan kort beskrives som: "oppfølging av brukere og bistand i form av kartlegging, planlegging, gjennomføring og evaluering av tiltak som fører til målet om arbeid".

Oppsummert kan NAV Randabergs oppgaver beskrives som:

- Å bidra til et velfungerende arbeidsmarked med høy sysselsetting, lav ledighet og et inkluderende arbeidsliv
- Å sikre økonomisk trygghet
- Å bidra til et sterkere sosialt sikkerhetsnett
- En brukerorientert, effektiv og helhetlig arbeids- og velferdsforvaltning

Nøkkeltall, årsverk

NAV Randaberg	Årsverk
Jobb og introteam	6,1
Jobb og veiledningssenter	6,5
Jobb og avklaringssenter	4,0
Gjeldsrådgivere	1,8
Leder	1,0
Årsverk totalt	19,4

Det er budsjettet for 18 kommunale årsverk, samt kommunes andel av lønnskostnader til NAV-leder. NAV Randaberg har en felles leder for den statlige og den kommunale delen av NAV-kontoret. Totalt er det 30 årsverk i kontoret, av disse er 12 statlige stillinger og 18 kommunale stillinger. Utgiftene til NAV-lederen deles mellom kommune og stat. NAV Randaberg er organisert med fire avdelinger:

- Jobb- og introteam – som har ansvar for bo- setting og introduksjonsprogram for flyktninger.

- Jobb- og veiledningssenter – kartlegging og veiledning av brukere som trenger litt bistand til å komme i jobb eller beholder jobb
- Jobb- og avklaringsenhet – som har ansvar for oppfølging av brukere som har mer omfatt-

ende behov for veiledning og tiltak for å holde arbeid eller kommer i jobb.

- Økonomiteam, som har ansvar for gjeldsrådgiving og disponeringsavtaler.

Nøkkeltall, KOSTRA

NAV Randaberg	Randaberg			Gj.sn. gr. 8	Gj.snitt Rogaland	Gj.snitt landet
	2015	2016	2017	2017	2017	2017
Sosialhjelpstjenester						
Sosialhjelpsmottakere (antall)	313	351	365	7 771	12 519	138 784
Antall sosialhjelpsmottakere 18-24 år (antall)	86	83	82	1 809	2 890	27 817
Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 6 måneder eller mer (antall)	135	145	176	2 822	5 147	53 378
Sosialhjelpsmottakere med arbeidsinntekt som hovedinntekt (antall)	60	39	30	778	1 223	13 742
Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold (antall) ²	148	202	118	3 159	4 833	57 014
Sosialhjelpsmottakere som bor i eid bolig (antall)		4,0	14	584	744	9 549
Antall barn i familier som mottok sosialhjelp (antall)	70	116	178	3 937	6 181	72 236
Samlet stønadssum (bidrag + lån) (kr)	12 860 592	14 265 914	17 520 478	314 704 615	594 427 971	6 556 951 380
Gjennomsnittlig utbetaling per stønadsmåned (kr)	7 291	7 216	7 906	190 271	218 855	3 465 867
Gjennomsnittlig stønadstid 18-24 år (antall)	5,3	5,2	5,4	99,5	111	1595
Gjennomsnittlig stønadstid 25-66 år (antall)	6	6	6	113	128	1 863
Sosialhjelpsmottakere som forsørger barn under 18 år (antall)	45	61	90	2 060	3 173	35 960
Samlet antall stønadsmåneder med sosialhjelp (antall)	1 764	1 977	2 216	38 162	67 157	712 114

Kommentar til KOSTRA-tallene

For 2017 er sosialhjelpsmottakere med hovedinntekt introduksjonsstøtte skilt ut fra hoved-

inntekt sosialhjelp. For 2015 og 2016 er disse registrert sammen.

>> I statsbudsjettet for 2019 legges det opp til en reduksjon i antall tiltaksplasser. Det kan føre til press på økonomisk sosialhjelp.

Kommentarer til den økonomiske situasjonen og måloppnåelse

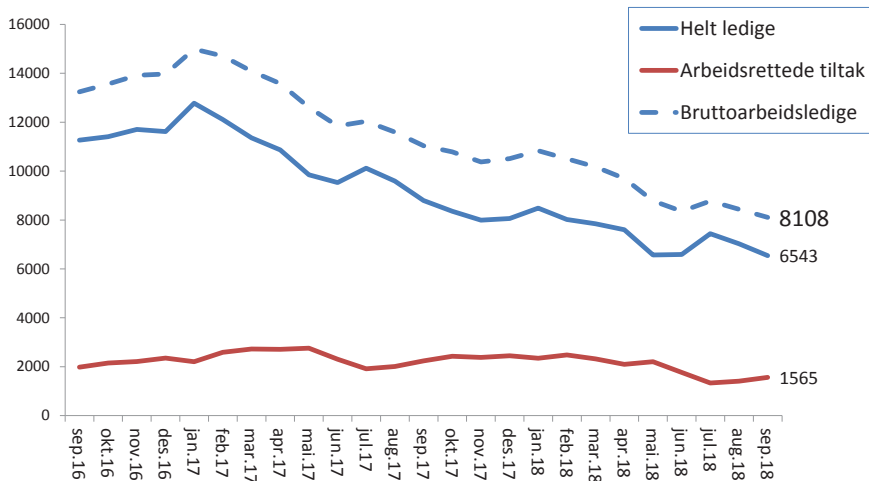
Kommentar til figurene

Det er press på økonomisk sosialhjelp. Selv om arbeidsmarkedet har blitt gradvis bedre er det fremdeles mange personer som er uten betalt arbeid og mange av disse har gått ledige i lang tid. NAV Randaberg har hatt stor fokus på bruk av arbeidsrettede tiltak. I statsbudsjettet for

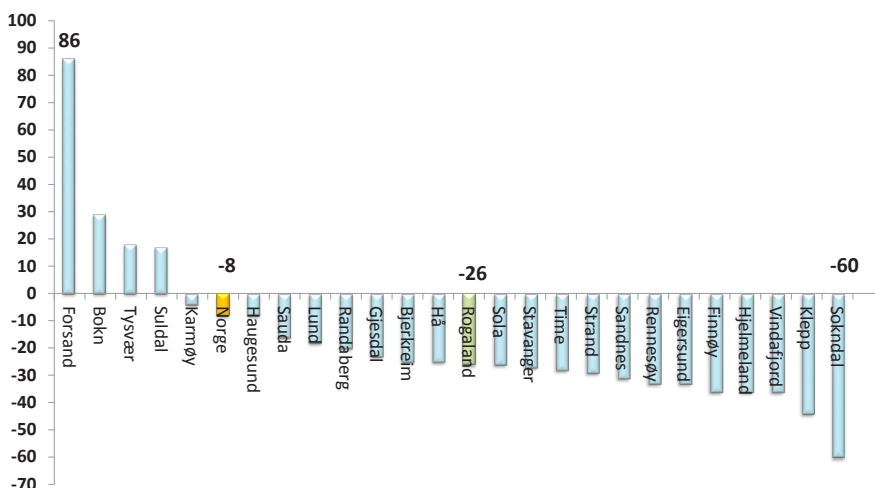
2019 legges det opp til en reduksjon i antall tiltaksplasser.

Det kan føre til press på økonomisk sosialhjelp. I 2018 har NAV Randaberg gjennomført et prosjekt med Rogaland revisjon. Formålet med prosjektet var å vurdere hvordan NAV Randaberg arbeider for å redusere antallet sosialhjelpsmottakere kommunen, og da særlig unge stønadsmottakere. Oppfølging av tiltak som Rogaland revisjon foreslår vil fortsette i 2019.

Rogaland. Utvikling i arbeidsledigheten. 16 – 67 år. September 2016 – september 2018

Rogaland. Prosentvis endring i antall helt ledige. September 2017 – september 2018

*Introduksjonsdeltakere på kurs på kommunehuset
i Randberg i januar 2018.*

Introduksjonsprogram

Flyktninger bosatt etter avtale med IMDi, samt familieinnvandrede over 18 år som har behov for grunnleggende kvalifisering til ordinært arbeid eller ordinær utdanning, har rett og plikt til å delta i introduksjonsprogram. Programmet kan vare inntil 2 år, med forlengelse inntil 3 år hvis særskilte grunner tilsier det. Praksis i bedrift inngår som en viktig del av programmet. Randaberg kommune kjøper tjenester av Johannes læringscenter i Stavanger kommune, til grunnskoleopplæring og introduksjonsprogram.

Tallene fra Integregrings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) viser at Randaberg var den kommunen i Rogaland som fikk størst andel av flyktninger i introduksjonsprogrammet ut i jobb eller utdanning i 2017.

>> Tall fra IMDi i 2017 viser at Randaberg kommune var den kommunen i Rogaland som fikk størst andel av flyktninger i introduksjonsprogrammet ut i jobb eller utdanning.

NAV Randaberg har jobbet aktivt for å fremme muligheter for introduksjonsdeltakere, og har et bredt samarbeid med arbeidsliv, næringsforeninger, NAV Rogaland, Fylkeskommune og andre kommuner. Det er stort fokus på viktigheten av at flyktninger må ta en fagutdanning i Norge for å sikre en trygg og god jobbframtid. Samtidig er utdanning på videregående nivå krevende, og Fylkeskommunen i Rogaland anbefaler derfor veldig gode norsk ferdigheter for å starte. Dette er det ikke alle som klarer. Uten hverken gode språkferdigheter eller fagbrev blir de dermed «tapere» i kampen om trygge jobber.

I samarbeid med Rogaland fylkeskommune og Stavanger kommune startet NAV Randaberg prosjekt «Flere til fagbrev» i april 2018. Målet er at deltakere som ønsker seg til vei- og anleggsbransjen, men som på nåværende tidspunkt har lavere norsk nivå enn det som normalt kreves, skal kunne starte på målrettet utdanning.

>> De fleste ungdommer vet at 10-årig grunnskole ikke holder for å få innpass på dagens arbeidsmarked. Likevel dropper 1 av 3 unge ut av videregående skole før de har fullført utdanningen sin.

Til tross for en varslet reduksjon i planlagte

bosettinger i 2018, sammenlignet med 2017 og 2016, vil antallet flyktninger i introduksjonsprogram være på et stabilt høyt nivå i 2019. Dette fordi flyktninger bosatt i 2017 og 2018, vil fortsette i introduksjonsprogram i 2019. Bosetting av flyktninger er kun den første fasen av en viktig og krevende prosess for flyktninger og kommunen.

Etter bosettingsprosessen er gjennomført har kommunen forpliktelse knyttet til opplæring og integrering av flyktninger. I flere år har Randabergs resultater vært høyere enn landsgjennomsnittet og høyere enn

kommunene i vårt arbeidsmarked.

Dyktige, kreative medarbeidere fortsetter å finne nye, gode løsninger for å bistå flyktninger som bosettes i Randaberg i

integreringsprosessen, og på veien mot arbeid

Kvalifiseringsprogram

Kvalifiseringsprogrammet er et tilbud til brukere om opplæring og arbeidstrening og skal gi brukere den oppfølgingen de trenger for å komme i arbeid eller meningsfull aktivitet. Programmet gir også en mulighet for å avklare andre rettigheter til inntekt som brukere kan ha dersom de ikke klarer ordinært arbeid. Det er brukers ferdigheter og ønsker, som bestemmer innholdet i kvalifiseringsprogrammet. Sammen med veileder i NAV vil brukeren kunne planlegge innholdet i programmet som først og fremst skal inneholde; arbeidsrettede aktiviteter, opplæringsaktiviteter, samt tett individuell oppfølging og veiledning

Fokus på unge

De fleste ungdommer vet at 10-årig grunnskole ikke holder for å få innpass på dagens arbeidsmarked. Likevel dropper 1 av 3 ungdommer ut av videregående skole før de har fullført utdanningen sin.

De aller fleste av disse vil finne veien til NAV. Mange av dem vil slite

resten av livet med å finne sin plass i arbeidslivet. Prognoser fra NAV viser at arbeidsmarkedet i årene framover vil bli vanskeligere for de uten videregående utdanning.

NAV Randaberg har registrert 327 personer med nedsatt arbeidsevne. 262 av disse mottar arbeidsavklaringspenger. Blant disse er det 72 personer i alderen 18 til 30 år. Det har vært en økning i antall personer som mottar arbeidsavklaringspenger fra 2016 til 2017 og en økning i antall personer mellom 18 og 30 år som mottar arbeidsavklaringspenger.

Mens stadig flere unge mottar trygdeytelser, øker andelen alderspensjonister. Presset på velferdsordningene øker. Vi får i likhet med resten av Europa, færre yrkesaktive bak hver pensjonist, og vil i årene framover mangle arbeidskraft. For å finansiere velferdsordningene våre må vi ha flere i arbeid. Det kan skje på flere måter. Vi kan øke arbeidsinnvandringen, vi kan prøve å få de eldre til å jobbe lenger, eller vi kan prøve å få flere av de som står utenfor arbeidslivet i jobb igjen.

Vi må få de som står utenfor arbeidslivet i arbeid. På dette området lykkes vi ikke godt nok. Vi må sikre at de unge fullfører videregående skole, og at de kan lese, skrive og regne. Kompetansekravene i arbeidslivet er i stadig endring. Det fordrer at de som er i arbeid, klarer å videreutvikle sin kompetanse. Det kan være vanskelig dersom en ikke har grunnleggende ferdigheter i bunn. Når ungdom kommer til NAV Randaberg, ber vi dem fullføre videregående skole. Våre kurs og tiltak er ikke ment å være en erstatning for tapt grunnleggende skolegang. Til det er de for korte og for få. Vi prøver derfor å snu de unge i døra. Dessverre lar ikke alle seg motivere tilbake til skolebenken. De er skoleleie og har ofte andre utfordringer i tillegg.

Håndtering av trusler og vold

NAV Randaberg har egne rutiner for håndtering av trusler og vold. Vi ser på det som viktig at de ansatte føler seg trygge i arbeidssituasjonen, og at det er klart for våre brukere at alle direkte trusler blir anmeldt til politiet. Vi har ellers tatt i bruk utestengelse av brukere når brukere har hatt utilbørlig oppførsel, men ikke fremsatt

direkte trussel. Brukeren blir da fysisk utestengt fra kontoret i 3 måneder, og må forholde seg til NAV Randaberg per telefon eller elektronisk. Alle avvik rapporteres direkte til både de kommunale og statlige avvikssystemene. En nødvendig del av kontinuerlig kompetanse utvikling for medarbeidere i NAV er opplæring og trening i håndtering av vold og trusler

Gjeldsrådgiving

Økonomi har en sentral plass i et hvert menneskes liv. Tilgang på penger og hvordan vi anvender dem, påvirker ikke bare våre materielle vilkår, men også vår selvfølelse, hvem vi omgås og hvordan våre relasjoner til omverdenen blir. Å føle mestring er viktig for alle, og å mestre egen økonomi er helt sentralt. Økonomiske problemer kan forårsake sosiale problemer, og omvendt. Kontroll og grep om husholdsøkonomien skaper god selvfølelse og kan bidra til å forebygge sosiale problemer.

Økonomisk rådgiving handler om å heve brukerens økonomiske bevissthet, øke brukerens kunnskap om egen økonomi og å gi gjeldsrådgiving.

Økonomisk rådgiving forutsetter at bruker og veileder møtes en eller flere ganger avhengig av behov for rådgiving. Det er alltid viktig å legge til rette for et godt møte for å understøtte rådgivningsarbeidet. Økonomisk rådgiving er også forebyggende virksomhet.

>> NAV har registrert 327 personer med nedsatt arbeidsevne. 262 av disse mottar arbeidsavklaringspenger. Blant disse er 72 personer i alderen 18 til 30 år.

Nye tiltak innarbeidet i budsjettet

FFKF

Faglig forum for kommunalt flytningsarbeid (FFKF) er en landsdekkende organisasjon. FFKF har over 270 medlemskommuner over hele landet. Sammen utgjør FFKF et forum med bred erfaring og stor kompetanse innen flyktningefaget. Hovedmålet for FFKF er å fremme faglig utvikling av flyktningarbeidet i kommunene. FFKF er høringsinstans i flyktningrelaterte saker.

Sommeren 2017 lyste FFKF ut en konkurranse om en organisasjonssekretærfunksjon.

Randaberg kommunen vant konkurransen. Fra 01. januar 2018 og fram til 31. desember 2019 skal en medarbeider i NAVs jobb- og introteam levere organisasjonssekretær-tjenester til FFKF. Medarbeideren beholder sitt ansettelsesforhold i Randaberg kommune, og kommunen får inntekter på 400 000 kr for tjenestene hvert år. Tiltaket bidrar til en reduksjon i lønnskostnadene, samtidig som NAV Randaberg beholder nødvendig kompetanse.

Digitalisering

Arbeids- og velferdsdirektøren vedtok i oktober 2016 en digital ambisjon for NAV. Ambisjonen gir retning for arbeidet vi skal gjøre med digitalisering. Digitalisering er et viktig virkemiddel for å løse NAVs samfunnsoppdrag.

Brukere som kan være digitale brukere er det, og de får en god brukeropplevelse med hjelp av selvbetjente, automatiserte og differensierte tjenester for alle NAVs virkemidler. Med brukere menes individer, arbeidsgivere, samhandlere og NAVs egne ansatte.

Alt vi gjør bygger på alt vi vet. Brukere tar bedre beslutninger fordi kunnskap og informasjon som brukere har behov for er lett tilgjengelig digitalt. Digitale tjenester i NAV utvikles og forvaltes når det er hensiktsmessig med smidige metoder, hvor fag og IT samarbeider godt.

I 2019 planlegger NAV Randaberg for innføring av Digisos- digital søknad om økonomisk sosialhjelp. Digisos er et samarbeidsprosjekt mellom KS, kommunene og arbeids- og velferdsdirektoratet. Prosjektet skal utvikle digitale tjenester for sosialhjelpsmottakere på nav.no. Innbyggere i kommuner som har innført digital søknad kan søke om økonomisk sosialhjelp ved å logge seg på Ditt NAV fra nav.no/sosialhjelp. Når man trykker «Send søknad», blir denne automatisk levert i fagsystemet hos riktig NAV-kontor i rett kommune. Løsningen har vært i bruk i pilotkommuner fra juni 2018.

Innbyggerne forventer at også sosialtjenesten er tilgjengelig i digitale kanaler, i tråd med digitaliseringen i NAV og i samfunnet generelt. Den digitale søknaden kan ikke fullt ut erstatte dagens løsning. Erfaringene fra pilotkommunene så langt er at den digitale søknaden er en ønsket tilleggs kanal. Søkere som av ulike årsaker ikke kan eller vil benytte seg av den digitale kanalen, skal fortsatt kunne møte opp på NAV-kontoret eller bruke papirsøknad. Jo flere innbyggere som tar i bruk den digitale søknaden fremfor papirsøknaden, desto mindre tid behøver NAV å bruke på administrasjon av papir og scanning. Dette frigjør tid som NAV-kontoret kan bruke på tettere oppfølging.

Søkeren svarer innledningsvis på spørsmål om sin situasjon. Basert på svarene vil systemet generere de relevante oppfølgingsspørsmålene og liste over krav til vedlegg. Søkeren slipper dermed å forholde seg til spørsmål som ikke er relevante eller aktuelle. Søkeren får også hjelpetekster underveis. NAV tar en aktiv rolle i digitaliseringen av offentlig forvaltning og i å endre brukeratferd.

>> NAV tar en aktiv rolle i digitaliseringen av offentlig forvaltning og i å endre brukeratferd.

Tiltak ikke innarbeidet i budsjettet

Glidelåsen

Randabergskolene, Rogaland fylkeskommune og NAV Randaberg har samarbeidet om prosjektet Glidelåsen siden 2015. Formålet har vært å øke tallet på ungdommer som gjennomfører videregående opplæring. Mange av ungdommene i prosjektet går på yrkesfaglige opplæring. De har gjennomførte 2-år opplæring på skolen og skal nå fortsette med nye 2 år i en lærebedrift.

NAV Randabergs bidrag til Glidelåsen fram til nå har vært beskjedne, og har blitt dekket innenfor rammen. Vi ser at ressursbehovet vil øke i 2019, fordi ungdommene vil trenge mer oppfølging.

For NAV Randaberg er det viktig at både ungdommer og bedriftene ivaretas. Det er likevel ikke funnet rom i budsjettet for å øke utgiftene. NAV Randaberg vil forsøke å løse dette innenfor rammen.

Flere til fagbrev

NAV Randaberg har jobbet aktivt for å fremme muligheter for introduksjonsdeltakere, via et bredt samarbeid med arbeidsliv, næringsforeninger, NAV Rogaland, fylkeskommune og andre kommuner.

Utdanning på videregående nivå er krevende. Det blir anbefalt gode norskerferdigheter for å starte. Dette er det ikke alle som klarer. Uten gode språkerferdigheter eller fagbrev blir introduksjonsdeltakerne dermed «tapere» i kampen om trygge jobber.

I samarbeid med Rogaland fylkeskommune og Stavanger kommune startet NAV Randaberg prosjektet «Flere til fagbrev» i april 2018.

Målet er at deltakere som ønsker seg til vei- og anleggsbransjen, men som på nåværende tidspunkt har lavere norsknivå enn det som normalt kreves, skal kunne starte på målrettet utdanning.

NAV Randaberg ønsker å legge til rette for

yrkesrettet opplæring så tidlig som mulig. Målet er at deltakerne skal bli sterke nok i fagene at de klarer å fortsette til VG2. I tillegg skal tilknytningen til bedriften gjøre at de har en kontinuitet i den praktiske opplæringen, som gjør veien til fagbrev forutsigbar og gjennomførbar.

Det er ikke funnet rom i budsjett for en økning i utgifter og NAV Randaberg vil forsøke å løse dette innenfor rammen og vil søke IMDi om prosjektmidler til formålet.

>> Uten gode språkerferdigheter eller fagbrev, blir introduksjonsdeltakerne dermed "tapere" i kampen om trygge jobber,

NAV vil ha flere unge introduksjonsdeltakere til fagbrev. Prosjektet "Flere til fagbrev", som er et samarbeid mellom fylkeskommunen, Stavanger og Randaberg kommune, skal hjelpe unge til å få seg en fagutdanning - og senere en trygg og fast jobb.

